

Rzeczpospolita Obojga Narodów państwem tolerancji religijnej

Opis skrócony: Porozmawiamy o różnorodności wyznaniowej i kulturowej Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Zbierzemy argumenty potwierdzające wyjątkową pozycję Polski na tle innych państw ówczesnej Europy. W Rzeczypospolitej panowało wówczas równouprawnienie wszystkich religii i wyznań. W Europie był to okres wojen religijnych.

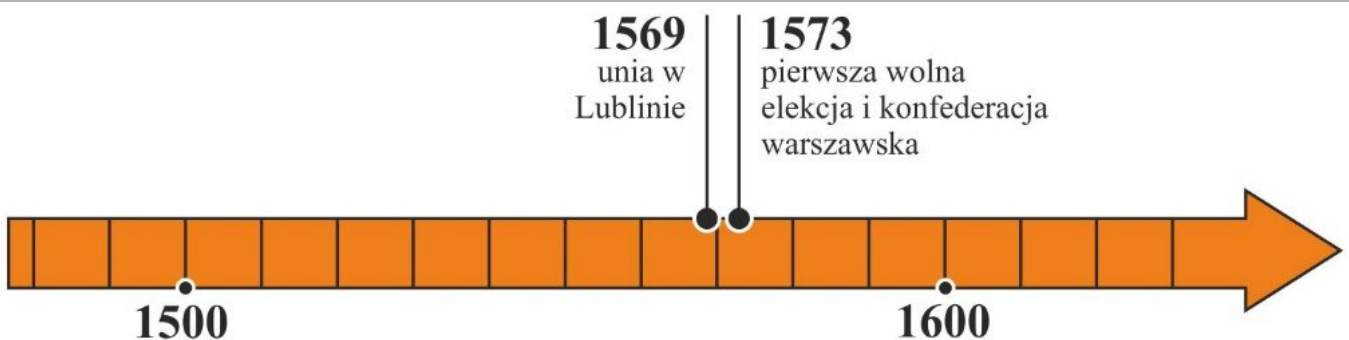
Hasła treści: Rzeczpospolita Obojga Narodów, konfederacja warszawska, tolerancja religijna

Uwagi metodyczne: Lekcja służy podkreśleniu wyjątkowej pozycji Rzeczypospolitej w Europie, państwa, w którym bez większych przeszkód współżyli ze sobą wyznawcy różnych religii i wyznań. Warto zwrócić uwagę, że obecna wówczas w Polsce tolerancja religijna wpłynęła na rozwój kultury i edukacji. Tematyka lekcji może posłużyć do budowania poczucia dumy i tożsamości narodowej. Lekcja posiada walory wychowawcze, uczy postawy tolerancji i otwartości na innych.

Rzeczpospolita Obojga Narodów państwem tolerancji religijnej

Linia chronologiczna

Zapoznaj się z poniższymi źródłami historycznymi dotyczącymi tolerancji religijnej w Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Źródło 1. Mapa. Rzeczpospolita Obojga Narodów w XVI w. Religie i wyznania, CARTE

Źródło 2. Akt konfederacji warszawskiej z 1573 r.

[źródło: http://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Plik:Akt_Konfederacji_Warszawskiej.jpg]

konfederacja – związek szlachty utworzony dla określonych celów

Źródło 3. Akt konfederacji warszawskiej z 1573 r. [fragment]

[...] A iż w Rzeczypospolitej naszej jest różnorodność niemała w sprawie chrześcijańskiej, zabiegając temu [zapobiegając temu], aby się z tej przyczyny między ludźmi bunt jaki szkodliwy nie wszczął, który po innych królestwach widzimy, obiecujemy to sobie wspólnie [...], iż którzy jesteśmy rozróżnieni w wierze pokój między sobą zachować, a dla różnej wiary i odmiany w kościele krwi nie przelewać [...]

Ćwiczenia

Na podstawie źródła 1.

Ćwiczenie 1

Wskaż ziemie, na których dominowała ludność prawosławna.

Wskaż terytoria, gdzie były największe skupiska ludności wyznania luterańskiego. Zlokalizuj miasta, w których powstały silne ośrodki reformacji. Jak myślisz, o czym świadczy ich liczba?

Ćwiczenie 2

Uzasadnij, że Rzeczpospolita Obojga Narodów była krajem wielu religii i wyznań.

Na podstawie źródła 2 i 3.

Ćwiczenie 3

Jak sądzisz, którego stanu społecznego dotyczył ten dokument?

Czego obawiali się twórcy aktu konfederacji warszawskiej?

Uzasadnij, że akt był wyjątkowym przykładem tolerancji religijnej.

Ćwiczenie 4

Czy władca Rzeczypospolitej musiał stosować się do postanowień tego dokumentu?

Uzasadnij swoją odpowiedź.

Ćwiczenie 5

Uzasadnij dawne powiedzenie, że Polska była „rajem dla innowierców”.

Praca domowa

Ćwiczenie 6

O uniwersalnej wartości aktu konfederacji warszawskiej świadczy umieszczenie tego dokumentu na liście UNESCO Pamięć Świata. Ustal pozostałe dzieła kultury związane z historią Polski znajdujące się na tej liście.

Ćwiczenie 7

Napisz, do czego może doprowadzić brak wolności wyznania i nietolerancja na tle religijnym? Posłuż się przykładami z przeszłości i współczesności.

Warto zapoznać się:

[Czy sumienie ma króla? tolerancja religijna Rzeczypospolitej](#)

[Fundamenty Rzeczypospolitej](#)

